

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας και Αρχαιολογίας Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΑΕ103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>	Παράδοση και συζήτηση στην αίθουσα ή μέσω MSTeams		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα γενικού και εισαγωγικού υποβάθρου.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά και για φοιτητές του προγράμματος ανταλλαγών Erasmus+ κατά περίπτωση εξετάσεις σε Αγγλικά, Γερμανικά ή Γαλλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Και σε φοιτητές Erasmus+		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Στην επίσημη ιστοσελίδα e-course του Πανεπιστημίου		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των διαφορετικών γεωγραφικών και δημογραφικών διαστάσεων ελληνικού χώρου κατά τη διάρκεια μιας διακριτής ιστορικής περιόδου • Αναγνώριση των συνισταμένων που οδηγούν στη συγκρότηση των ισορροπιών μεταξύ των ελληνικών πολιτικών δυνάμεων, τον έλεγχο και τη διαχείριση της εξουσίας σε μια περίοδο που διακρίνεται από αλλαγές • Αξιολόγηση της πολιτισμικής παραμέτρου ως ιστορικής αναλυτικής κατηγορίας • Εξοικείωση με τα ερευνητικά εργαλεία και μεθοδολογία που χρησιμοποιούν οι ιστορικοί της αρχαιότητας <p>Γενικές Ικανότητες</p>
--

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
2. Αυτόνομη εργασία
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί στην παρουσίαση μιας ευρύτερης περιόδου της Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας. Στόχος είναι να αναδείξει τις συνέχειες και τις τομές μεταξύ της ύστερης εποχής του χαλκού και της κλασικής περιόδου, σε βασικές έννοιες και θεσμούς, τόσο στην πολιτική, όσο και στην κοινωνία και τον πολιτισμό.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η περίοδος από το τέλος του μυκηναϊκού κόσμου ως το τέλος της κλασικής εποχής.

Έμφαση δίνεται σε μεθοδολογικά ζητήματα που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται η ιστορική έρευνα, καθώς και στην ανάλυση αντιπροσωπευτικών γραμματειακών, επιγραφικών και αρχαιολογικών πηγών της περιόδου, αλλά και σε νεότερες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

Επιμέρους ενότητες και μαθήματα:

1. Η θέση της Αρχαιότητας στην σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα και εκπαίδευση. Βασικά προβλήματα και τάσεις της έρευνας. Πηγές και βιβλιογραφία. Ιστορική μεθοδολογία. Χρονολογικά προβλήματα.
2. Οι Μυκηναίοι, οι «Σκοτεινοί αιώνες» και ο Ομηρικός κόσμος: οικονομία και κοινωνία, πολιτικοί θεσμοί. Η πολιτική δομή και η λειτουργία της κοινωνίας που περιγράφεται στα ομηρικά έπη. Η αριστοκρατική ιδεολογία.
3. Η Αρχαϊκή εποχή: Καινοτομίες και η γένεση και η ανάπτυξη της «πόλης».
4. Η επέκταση του ελληνικού κόσμου και ο αποικισμός (8^{ος} -6^{ος} αι. π. Χ.).
5. Συγκρούσεις και κρίσεις της Αρχαϊκής εποχής. Πολιτικοί, οικονομικοί και στρατιωτικοί μετασχηματισμοί. Τύραννοι και Νομοθέτες. Το παράδειγμα των Κυψελιδών της Κορίνθου (7^{ος} -6^{ος} αι. π.Χ.).
6. Σπάρτη και Αθήνα. Εσωτερικές εξελίξεις και διακρατικές σχέσεις (7^{ος} -6^{ος} αι. π.Χ.).
7. Οι ελληνο-περσικοί πόλεμοι (5^{ος} αι. π.Χ.).
8. Η άνοδος της Αθηναϊκής δημοκρατίας (5^{ος} αι. π.Χ.)
9. Έθνη και πόλεις της κλασικής περιόδου (5^{ος} αι. π.Χ.).
10. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος και οι συνέπειες του.
11. Κοινωνία και οικονομία κατά την κλασική εποχή (5^{ος}-4^{ος} αι. π.Χ.).
12. Πολιτισμός και θρησκευτική ζωή (5^{ος}-4^{ος} αι. π.Χ.).
13. Βασικές εξελίξεις κατά τον 4^ο αι. π.Χ. Από τις ηγεμονικές πόλεις στην ηγεμονία των Μακεδόνων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παράδοση πρόσωπο με πρόσωπο και εξ' αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση παρουσίασης power point και σχετικού οπτικού υλικού (χαρτών και σχεδιαγραμμάτων). Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω τηλεφώνου ή μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις, Ανάλυση βιβλιογραφίας και πηγών	40 ώρες
	Αυτόνομη μελέτη	80 ώρες
	Εκπόνηση μελέτης (προαιρετική)	
	Σύνολο Μαθήματος	120 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά και για φοιτητές του προγράμματος ανταλλαγών Erasmus+ κατά περίπτωση εξετάσεις σε Αγγλικά, Γερμανικά ή Γαλλικά. Κατά κανόνα γραπτή, και κατ'εξίαιρεση προφορική εξέταση με ερωτήσεις κατανόησης ευρύτερων θεμάτων, καθώς και ιστορικής αξιολόγησης κειμένων και πηγών. Παράλληλη απαίτηση για κρίση, αναλυτική και συνθετική ικανότητα. Ενισχυτική εργασία, που μπορεί να αποτελέσει έως 20% της τελικής βαθμολογίας.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εγχειρίδια για τον Εύδοξο:

1. C. Orrioux και P. Schmitt Pantel, *Αρχαία Ελληνική Ιστορία*, Εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2018, σελ. 236-494.
2. F. Lefèvre, *Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού Κόσμου*, Εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2016.
3. Pomeroy, S., και άλλοι, *Συνοπτική Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας*, Αθήνα 2023.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

1. Clancier, Ph., Coloru, O., Gorre, G., *Οι Ελληνιστικοί Κόσμοι. Από τον Νείλο στον Ινδό Ποταμό*, Gutenberg, Αθήνα 2020.
2. M.-F. Baslez, *Πολιτική Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου*, Αθήνα 2014.
3. H. Bengtson, *Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδος*, Αθήνα 1998.
4. C. Mossé και A. Schnapp-Gourbeillon, *Επίτομη Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας*, (εκδ. Παπαδήμα), Αθήνα 1998.
5. F. Walbank, *Ο ελληνιστικός κόσμος*, Θεσσαλονίκη 1999.

6. H.-J. Gehrke, *Ιστορία του ελληνοιστικού κόσμου*, Αθήνα 2000.
7. P. Lénêque, *Ο ελληνοιστικός κόσμος*, Αθήνα 2001.
8. A. Momigliano, *Ξένη σοφία. Τα όρια του εξελληνισμού στην αρχαιότητα*, Αθήνα 1998.
9. G. Shipley, *Ο ελληνικός κόσμος μετά τον Αλέξανδρο*, Αθήνα 2012.
10. M. Austin & P. Vidal-Naquet, *Οικονομία και κοινωνία στην Αρχαία Ελλάδα*, Αθήνα 1988.
11. J. M. Hall, *Αρχαία ελληνική ιστορία. Η αρχαϊκή περίοδος 1200 - 479 π. Χ.*, Θεσσαλονίκη 2013.